

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCI
Telefon 13—74

Deschiderea Adunării Eparhiale.

Potrivit dispozițiilor noiei legi pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, Duminecă 22 Maiu, în cadrul celei mai pompoase solemnități s'a făcut în biserica ort. rom. din Cluj deschiderea Adunării eparhiale ordinare.

Serviciul sfintei liturgii a fost celebrat de P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae, asistat de consilierii eparhiali dr. S. Stanca și A. Ludu, păr. protopop al Clujului N. Vasii, păr. protopop al Reghinului D. Antal, arhidiaconii dr. V. Sava consilier eparhial și dr. I. Vască prof. la Academia teologică și deputat.

În cursul serviciului divin-P. S. Sa Episcopul Nicolae a hirotesit în protopresbiter pe nou alesul protopop al Câmpenilor, Iosif S. Furdui.

Deputații eparhiali, între cari menționăm prezența dlui Ioan Lupaș ministrul sănătății publice, profesorii Academiei teologice precum și foarte numeros public, au asistat la serviciul divin, care în felul distins și pios cum a fost oficiat, a prilejuit tuturor credincioșilor prezenți momente de cea mai curată și nobilă elevare sufletească. Răspunsurile le-a dat corul teologilor sub conducerea dlui dr. V. Petrașcu prof. la Acad. teol.

După terminarea sf. liturgii s'a făcut slujba invocării Duhului Sfânt, după care P. S. Sa Episcopul ocupând locul prezidial a rostit următoarea magistrală cuvântare:

„CHRISTOS A ÎNVIAT“!

Domnilor Deputați,

Înainte de toate mulțumesc lui Dumnezeu, că m'a învrednicit să pot deschide și a treia sesiune ordinară a Adunării noastre

eparhiale aleasă din nou, după reînvierea vechei noastre Episcopii. — În persoanele Dvoastre, Domnilor Deputați, salut pe aleșii clerului și poporului nostru dreptcredincios, în mâinile și sufletul cărora este așezată soarta Eparhiei noastre pe un nou period de 5 ani, eventual chiar și pre mai mulți ani.

Ești din alegeri libere, binechibzuite, pre Dvoastră, partea cea mare, Vă consider vechi tovarăși de muncă, cu cari am pus temeliile de organizare, de închegare și de consolidare a Eparhiei, iar pre cei noi îi invit să înțeleagă, că intrați în viața publică bisericească, au mare răspundere înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor și nu se pot subtrage dela nici o muncă, dela nici o jertfă ce se va cere pentru întărirea și înflorirea Bisericii. — Dacă cu acest gând v'ați apropiat de masa Domnului, de pâinea dătătoare de viață, numele vostru va sta alături de a vrednicilor înaintași, pe umerii cărora au stat și stau instituțiile dumnezeiești, create prin biserică pentru neam și țară.

Problemele noastre aici la Cluj sunt multe, mari și rezolvirea lor norocoasă reclamă vieți de om.

Cea mai de căpetenie problemă o văd în primenirea vieții sufletești și morale a clerului și poporului nostru, în dragostea și sporul de muncă, de jertfă, de iubire deapropelului și de curățenie a moravurilor.

Inzestrați cu aceste puteri dumnezeiești, vom învinge ori-ce greutăți, vom merge spre bine și progres, — împărechiați și dușmăniți ne așteaptă zile grele și amare.

Străinii nu ne vor binele, ne pun piedeci unde pot, ne vorbesc de rău în țară și în

străinătate, ca să ne discrediteze Biserica și Statul.

Banii ce se varsă din belșug între sectari pentru spargerea bisericii și a integrității naționale, vin dela dușmanii noștri. La noi acest atentat infernal a prins până acum slabe rădăcini.

Uneltirile viclene, presa dușmană stau la pândă, considerând stările actuale ca niște stări provizorii, pe cari vor să le dărîme, ca să ne arunce iarăși în brațele întunerecului, în iadul mizeriei și în lanțurile slăviei seculare, din care am avut atîta parte.

Popor, guvern, pătura intelectuală, societatea întregă și presa, trebuie să dea mîna, să oprească în drumul lor nebun pe toți cei-ce ne învidiază, țara, unitatea națională și mai ales avîntul, care l-a luat Biserica noastră dreptmăritoare în mersul ei triumfal de a-și cuceri locul de frunte, care-i revine în țara aceasta,

De data aceasta am un cuvînt serios cîtră Onoratul cler din Eparhia noastră și-l invit să apuce calea apostolatului, calea păcii și să se desbrace de tot ce poate întunece în ochii credincioșilor pe cei ce sunt datori să fie următori ai apostolilor.

Pe lângă catedrala noastră, în curs de zidire, a acestei mîndrii și podoabe a Bisericii, ale cărei cruci sfințite vestesc biruința bisericii noastre în Ciujul de ieri, ale cărei clopote de aramă răsună melodios și puternic în inimile credincioșilor noștri, ne chiamă datoria să ne gîdîm la zidirea unui internat pentru viitorii membrii ai clerului, azi ascultători ai Academiei, mâine poate ascultători ai Facultății teologice în legătură cu Universitatea, aceasta alma mater a științei și a progresului nostru cultural.

Vom mai întîmpina multe piedeci, dar cu voia lui Dumnezeu, nu vom putea fi oprîți în drumul nostru statornic ce-l facem pentru binele și prestigiul Eparhiei.

Adunarea eparhială alcătuită din elita fiilor Bisericii noastre ardelenne, ca puțin din cuprînsul acestei Mîtropolii, cred că-mi va da tot sprijinul în convingerea firmă, că tot ce am făcut până aci am făcut numai în interesul Eparhiei și al Bisericii noastre în trecut atît de greu cercată.

Protopopii la rîndul lor, sporîți la număr și aproape toți cu calități distinse, ajutați acum de organe auxiliare, retribuîți mai omenește, trebuie să fie de azi înzola la culmea chemării, să premeargă cu exemple bune, să aducă pe cei neînțelegători la rînduială și împlinirea datoriei.

Timpurile, cînd luptam cu mizerii au trecut, — a sosit vremea să muncească în liniște, în tihnă și fără preget, pentru popor, pentru reînvierea lor sufletească, prin cercuri religioase, prin biblioteci și conferințe la sate, prin coruri și prin reuniuni de femei, cari pot, dacă sunt organizate, să facă minuni.

Să nu lase ogorul întelenit, să nu sufere, ca obiceiuri rele și învechite să mai dăinuiască, să fie ochiul arhiereului lor, îndreptător al credinței și chip al blîndețelor. Cine nu vrea să înțeleagă acest rost, să facă loc elementelor dornice de muncă și de jertfă.

Conducătorii din pătura intelectuală, căpeteniile orașelor și satelor, să se apropie de sfintele taine și să nu mai ocolească biserica, să nu ne mai ceară să le dăm dispense, pentru ca să-și îndeplinească cele mai de căpetenie acte și taine din viața lor în case particulare, ca să se amestece fumul de tîmăie cu alte fumuri, ca să reînvie în toată splendoarea ei Biserica tradițională, care ne-a ținut viața, limba și nu a lăsat să ni-se otrăvească sufletele.

Să facem, ca nici o fică a Bisericii noastre să nu mai consimtă, ca să jure credința unui bărbat, decît în fața altarului și în fața lui Dumnezeu, Care deși este pretutîndenea, dar nicăiri nu îl vedem mai atotputernic, ca înaintea sfîntului altar.

Atunci vor înceta divorțurile, aceasta plagă socială, — familia va fi așezată pe temelii tari și puternice și vom avea tot dreptul de a justifica titlul de existență al Bisericii.

După-ce veți citi rapoartele despre munca noastră din anul trecut, Vă rugăm să ne dați deslegare pentru cele bune, încurajare la muncă în viitor și cu toți împreună să îndreptăm lacunele și greșelile ce le veți putea observa în viața internă a Bisericii noastre.

Cu aceste cuvinte declar sesiunea a 3-a ordinară a Adunării eparhiale deschisă."

Această frumoasă și miezoasă cuvântare a P. S. Sale a fost subliniată de bogate aplauze din partea celor prezenți, iar P. S. Sa călduros ovaționat.

Adunarea eparhială trece apoi la lucrările sale. P. S. Sa numește secretari interimali pe Dr. V. Sava și D. Antal. Făcându-se apelul nominal și constatându-se numărul legal de deputați pentru a putea aduce hotărâri valabile, Adunarea se constituie alegând biroul și comisiile, verifică mandatele deputaților și prezintă rapoartele și actele Consiliului eparhial, care se împart diferitelor comisii, anunțându-se pentru orele 4 p. m. ședințele comisiilor, iar ședința a doua pe Luni la orele 10.

După ședință toți deputații se prezintă la recepție în Reședința episcopescă, pe când clopotele de curând sfințite din mărețele cupole ale Catedralei în curs de zidire, umpleau văzduhul cu valuri de ploase armonii, vestind deputaților adunați să dezbătă problemele eparhiei, că reînviata eparhie a lui Ștefan cel Mare, sub înțeleaptă cărmuire a P. S. Episcop Nicolae Ivan, știe să-și câștige și afirme locul și cinstea ce i se cuvin.

La recepție, în numele deputaților își ridică cuvântul dl. Dr. Valer Moldovan, avocat și senator, care în alese și frumoase cuvinte aduce omagii și felicitări P. S. Sale pentru spiritul de inițiativă neobosită, munca și bogata jertfă depuse pentru consolidarea Eparhiei Clujului și roagă pe P. S. Sa, ca precum până aci, așa și în viitor să lupte cu aceeași tenacitate pentru binele Bisericii și al Neamului, iar Dumnezeu să-l țină încă mulți ani în fruntea acestei eparhii.

P. S. Sa adânc mișcat răspunde făcând o scurtă reprivire asupra trecutului dela înființarea eparhiei și accentuând nenumăratele dificultăți pe care trebuie să le birue aci la Cluj pentru afirmarea Bisericii noastre strămoșești; apoi mulțumește bunului Dumnezeu pentru puterea dăruită în munca depusă, declarând că și pe viitor își va pune în cumpănă pentru binele Bisericii și al Neamului toate forțele de care dispune, face apel la toți ca în frățescă armonie să-i dea sprijin ca în deplină solidaritate eparhia să poată săvârși o prețioasă muncă constructivă spre binele ob-

ștesc. Asemenea mulțumește pentru atențiunea și devotamentul manifestat din partea membrilor Adunării eparhiale.

După masă membrii Adunării au lucrat în comisii.

În numărul viitor vom da un raport detaliat asupra lucrărilor Adunării eparhiale.

Inălțarea la Cer

Indată după căderea prin îngâmfare și mândrie a unor îngeri, se formează partea negativă a binelui, principiul răului. Și de aici înainte o crâncenă și continuă luptă între aceste două principii, al binelui și al răului. Principiul răului având de reprezentant suprem pe Satan cel căzut, care în lupta ce o duce contra binelui reușește, prin viclenia șarpelui să atragă în partea sa și pe prima creatură inteligentă „omul“.

Dar omului căzut în păcat, rușinat și nenorocit, îi apare Dzeu izvorul binelui și pe lângă pedeapsa care i-a dat-o pentru păcat îi promite și o mângâere.

Când răul în lume triumfa și lumea peste tot era într'o mare decădere morală, această mângâere din partea lui Dzeu este trimisă în persoana Dlui nostru Isus Hristos, fiul lui Dzeu, care avea să ducă lupta decisivă contra răului.

Această luptă se pornește chiar dela prima apariție în lume a acestei mângâeri, când pruncul Isus este silit ca să fugă cu părinții Săi în Nazaret, spre a scăpa de mânia împăratului Irod pornită contra Sa, fiindcă acest împărat ca o unealtă a Sătanei în care se încuibase răul, căuta cu tot prețul să nimicească pe pruncul Isus, despre care se prorocise că va fi un izbăvitor al omenirii.

Scăpat de această cursă pruncul Isus creștea și se întărea, locuind împreună cu părinții Săi cei pământești, voind prin aceasta ca să dea fiecărui copil o pildă de ascultare și supunere părintească.

La etatea de 30 ani, iese din casa părintească și începe să-și arate scopul venirii Sale pe pământ, începe să-și arate Dzeirea Sa, începe să arate oamenilor întunerecul în care au căzut prin păcat, începe să arate oamenilor mijloacele de reculegere și înălțare spre fericirea și meni-

rea pentru care a fost creat omul de către Dumnezeu.

Iar pentru a convinge pe oameni despre menirea Sa înaltă și spre a-i îndupleca să creadă în El, face minuni, vindecă orbi, schiopi, slăbănogi și tămăduiește boalele tuturor acelor cari alergau cu credință la El. Învățătura Sa Dzească numită „Evangeliu“ sau veste bună a trezit lumea din negura neștiinței unde căzuse prin păcat și a îndreptat-o pe calea vieții, pe calea adevărului, pe calea fericirii.

În urma acestor învățături ar fi fost foarte ușor ca lumea întreagă să ia drumul adevărat spre mântuire. Dar vrășmașul cel neadormit caută să pună piedeci și să zădărnicească realizarea acestor învățături. Chiar dela începutul activității Sale Mântuitorului este împințat de rezistența răului. Dela ispita în pustie, până la toate manifestările Sale, i-se împotrivesc o parte dintre oameni pe care Satana reușise să-i câștige pe partea sa.

Ura acestor oameni crește tot mai mare până în cele din urmă reușește ca să prindă pe Isus și să-l judece la moarte, și atunci pe când zăcea în mormânt, se părea pentru un moment că răul a triumfat.

Dar Dzeu care știa de acestea toate și care El însuși alesese mijlocul acesta de mântuire, rânduse ca Acela pe care-l credeau oamenii mort, Acela să învieze a treia zi, arătând prin aceasta deplina Sa putere și Dumnezeire.

Prin suferințele Sale de pe cruce și prin înviere, pecetluiește învățătura Sa, apoi prin activitatea de după înviere dă o îndrumare învățăcelilor și întregii lumi de a urma pe drumul arătat de El.

Când toate erau împlinite, când mijloacele de mântuire și răscumpărare erau suficiente, într-o zi frumoasă de vară când aerul era plin de mirosul plăcut al câmpului inverzit, în ciripitul pasărilor și murmurul izvoarelor iese din cetatea sfântă a Ierusalimului și se urcă pe muntele oliivilor, unde pentru ultima dată, în formă vizibilă își întinde mâinile Sale peste ucenicii Săi, dându-le ultima binecuvântare. — — — — —

Atunci mai mult ca totdeauna ucenicii văd și simt puterea nemărginită a mântuitorului și desbrăcați de toate grijele vieții

pământești, cad cu toți la pământ și se roagă, iar Isus în timpul acesta se ridică încet din mijlocul lor, luând drumul spre cer, spre locașul Său de mărire. Ucenicii rămân cu genunchii la pământ și cu mâinile spre cer.

Prin înălțarea la cer s'a terminat ultimul act din opera de mântuire săvârșită de El pe acest pământ. Ne-a arătat și ne-a deschis și nouă oamenilor drumul spre cer, drumul adevărului și al fericirii.

Prin înălțare a întărit credința ce o are și biserica noastră, că la judecata de pe urmă toți oamenii vor fi cu trupurile lor și că răsplata ce o va primi fiecare om va fi după cum au fost săvârșite și faptele cu trupul și sufletul împreună.

Prin înălțare, ne-a arătat și nouă unde să ne fie inima, unde să întindem mâinile după ajutor, ne-a arătat locul fericirii, ne-a arătat că fericire de acel om care umblă pe pământ și trăește în cer, ne-a arătat și ultima țintă către care trebuie să tindă și spre care a fost creat fiecare om.

Dar pentru a putea să ne ridicăm deasupra patimilor vieții acestea și să urmăm drumul arătat, drumul spre cer, trebuie ca să luăm de model al vieții noastre pe acela care singur a putut străbate acest drum și în fața tuturor răutăților și ispitelor vieții acestia să ne punem întrebarea „Ce ar face Isus“, să ne conducem de Dzeasca deviză „Îndrăzniți eu am învins lumea“.

Nicolae Gavra.

O sărbătorire a vitejiei românești la Viena

În capitala Austriei s'a ridicat din inițiativa d-nei Mitilineu, soția ministrului român la Viena d. Mitilienu, un monument întru proslăvirea amintirii Românilor cari au luptat pe meleaguri străine. Inițiativa acestei fapte frumoase și-a îndeplinit o datorie patriotică și evlavioasă față de cei aproape de 1300 de luptători români ce zăceau uitați în cimitirul vienez, fără cruce și fără flori.

La inaugurarea acestui monument, care constă dintr-o cruce frumoasă românească cu o inscripție făcută de I. P. S. Patriar-

hul Miron, au luat parte personalități marcante din capitala Austriei și multă lume. S'au ținut discursuri prin cari s'a scos în evidență vitejia românului în luptă, exprimându-și recunoștința pentru acești frați ai noștri.

După serviciul religios oficiat de parohul român din Viena s'au dat onorurile militare de către o companie de onoare cu muzică cântând imnul nostru național.

Generalul austriac Suttner a depus o coroană ca omagiu din partea armatei austriace. Guvernul Austriei a dat o deosebită atenție acestei sărbătoriri, trimițând reprezentanți ai autorităților vieneze. (Tribuna)

ADEVĂRATUL DRUM

— Conferință ținută la 27 Martie 1927 în sala IV. a Universității din Cluj, în ciclul conferințelor aranjate de Societatea Ortodoxă Națională a femeilor române —

de

Dr. ANDREI BUZDUG

profesor la Academia teologică ortodoxă din Cluj.

Epoca, în care trăim se caracterizează prin manifestări extraordinare. Abia trecu groaznicul războiu, care a făcut să se sbuciume întreg globul, un șir îndelungat de ani și în care am pierdut noi atât de mult dar am și câștigat realizarea idealului visat atâtea secole. Acest războiu a împărțit și dureri, dar și plăceri. Frământări mari au răscolit patimile și au inflăcărat sufletele, încât se pare, că omenirea obosită va aștepta cu nerăbdare reîntoarcerea păcii, după care unii moderându-și bucuriile, iar alții demolându-și durerile vor căuta să împlinească pe pământ voia Domnului, căutându-i totdeauna cărările lui, după cum odinioară esclama Psalmistul: „Căile tale Doamne arată-mi și cărările tale mă învață!“ (Ps. 24.)

Zădarnică așteptare! Și astăzi după restabilirea păcii, lumea se frământă atât în domeniile spirituale, cât mai cu seamă în domeniile materiale. Cuvintele Psalmistului pare că încep să nu mai fie busola călăuzitoare a vieții pământești, precum a fost întotdeauna, cum ne-o dovedește străduința omenirii din toate epocile.

În conferința mea de astăzi, Doamnelor și Domnilor, mă voiu opri asupra ultimei mele afirmațiuni, căutând să dovedesc, că eclipsele, cari s'au ivit în calea căutării adevărului dzcesc, n'au fost decât trecătoare și din toate, adevărul cuprins în cuvintele Psalmistului a ieșit întotdeauna mai strălucitor și mai plin de înțeles. Voiu căuta să fac aceasta, pentru că am convins-gerea, că și din frământările actuale va ieși asemenea unui far călăuzitor adevărul acelor cuvinte,

Doamnelor și Domnilor,

Străduința de veacuri a omenirii a fost să cunoască tainele lumii și vieții și să-și croiască drumul, care duce la fericire. Noi credem, că întregul conex al lumii și vieții îl putem explica cu acest aparat al rațiunii noastre, ce pare a fi atât de perfect. Încrederea în forța propriei noastre rațiuni a făcut pe atâți bărbați de știință și filosofie, să creadă, că tainele acestei lumi și vieții pot fi tâlmăcite numai cu ajutorul rațiunii. Nu e mai puțin adevărat și nici nu voiesc a abstrage din valoarea acestei încrederi ce trebuie să o avem cu toții în puterea creatoare și călăuzitoare spre lumină a spiritului omenesc.

Tainele lumii și vieții sunt multe și adânci. Cu încrederea în aceste forțe ale spiritului omenesc putem pătrunde și ne putem explica o mică parte din ele, dar vai, mulțimea mare a misterului ne este și va rămâne poate pe veci de nepătruns.

Istoria culturii omenesti ne arată, că ceea ce s'a putut smulge din tainele lumii și vieții, s'a putut realiza tocmai prin această încredere, ce a avut omenirea în forțele acestui spirit, căci numai această credință în puterea creatoare a genului omenesc a făcut pe acci bărbați ai științei și ai filosofiei, să muncească din toate puterile lor, creând diferite sisteme filosofice, spre a pune în lumina zilei aceia ce noi azi cunoaștem.

Sistemele filosofice oglindesc concepția modernă despre lume și viață. Valurile lor se duc departe, spală țărături, isbesc stâncile părerilor de veacuri, isbesc și treptele mărețe ale templului teologiei, ba chiar unele sapă la bazele aceluia, cu gândul ca să-l surpe. Și dacă nu o pot face aceasta nu este vina lor, căci bazele templului divin sunt mai tari decât curentele cugetării moderne omenesti.

Orice sistem filosofic cuprinde în sine multe adevăruri. Gândiri mărețe, încântătoare, cari deschid pentru cultură direcții noi, fac prăpăd pe alocuri, dar și fructifică. Cine ar putea nega folosul lor pentru cugetarea omenescă? Fie filozofie păgână, sau decadentă, totuși poartă în sine germenii înaintării. Aristotel și Plato deși păgâni, au folosit atât de mult creștinismului, au adus mai mult folos decât pagubă. Alte sisteme aduc mai multă pagubă decât folos. Primejdii absolute și influențe exclusiv stricăcioase nu aflăm nici într'unul, pentru că cele cuprinse în ele împintenează la activitate spiritele cu judecata cumpănită, care la rândul lor nivelează exagerările, ce e bun în ele fac să propășească, iar ce e rău să distrugă.

Voiu aminti numai sistemul filosofic evoluționist sau pozitivist, fiind cel mai nou care se atinge de temelii bisericești, și că acest sistem filosofic, care a făcut mult șgomot împrejurul lui, deși în multe privințe a ajuns la rezultate negative, deși numește credința și dogmele religioase ultramontane, din domeniul metafizic, (vezi toate scrierile lui Haeckel sau Ostwald), totuși s'a văzut în ultima analiză nevoit să adopte pentru complectarea lui același domeniu transcendent metafizic din lupta împotriva căruia și-a făcut unul dintre scopurile existenței sale. Îl mai

amintesc pentru că acest sistem cu tot eșecul, la care în parte a ajuns — și când zic cuvântul eșec, îmi dau seama de gravitatea lui — este încă în plină dezvoltare, după cum ne-o dovedește cea mai nouă izbucnire a lui în relativismul lui Einstein. Căci mă întreb după studiarea acestor filosofi fără a intra în amănuntele gândirii lor bogate și ademenitoare, ce altceva însemnează cele „Fünf Weltra'hsei“ alui Hacckel, ce este acel „ignorabimus“ rostit la capătul unei acivități în domeniul acestui sistem filosofic de unul din reprezentanții cei mai noi, de Raymond du Bois; ce este puterea vitală, pe care toți oamenii de știință din domeniul biologiei o primesc ca ceva dat, înăscut; sau ce este în esența ei ultima ratio, energia lui Wilhelm Ostwald? Răspunsurile, Doamnelor și Domnilor, la întrebările aceste cearcă să le afle reprezentanții acestor sisteme filosofice, tot în domeniul metafizicei, în domeniul împotriva cărui cum zisei, au luptat și fără de care credeau, că pot să deslege problemele mari ale existenței.

Nu e mai puțin adevărat, că din ce acești bărbați au pătruns mai adânc în taina problemelor și au voit să ne explice și să ne deie un tablou mai viu asupra scopului și valorii adevărate a lumii și vieții, zic, din ce au pătruns mai adânc, tot mai mult s'au convins cât de minunate sunt lucrurile Domnului și din aceste cât de puține pot fi cuprinse de rațiunea noastră.

Acești bărbați în goana lor după pătrunderea și găsirea adevărului — înțeleg pe aceia, cari din sentimentul curat pentru valoarea în sine a adevărului — au pribegit pe aceste căi, căci numai aceia au fost și sunt adevărații bărbați ai științei și filosofiei — căci precum reiese din însuși cuvântul grecesc „filosofie“, care nu însemnează altceva, decât iubitor de înțelepciune; *pe aceștia îi înțeleg eu*; aceștia au fost și sunt adevărații filosofi, cari nu urmăresc altceva prin cercetările lor, decât căutarea și iubirea adevărului curat și desinteresat.

Acest frumos și curat avânt al spiritului omenesc, încrezător în propria lui forță creatoare e veșnic de toată lauda și e chiar necesar oricărui progres de cultură și civilizație superioară. Prin el s'au ridicat popoarele mari de cultură ce le întâlnim în mersul istoriei.

Până aici credința religioasă îmbrățișează și emancipează năzuința de înălțare a geniului omenesc, până când această năzuință a spiritului omenesc tinde numai spre adevărul curat și desinteresat, căci numai acest adevăr absolut și desinteresat servește la propășirea culturală a omenirii.

Credința religioasă nu stă în contradicție — cum pare unui spirit superficial — cu credința și încrederea în propriile noastre forțe omenesci, — cu alte cuvinte, cu scopurile urmărite de adevărata știință. Din contra; credința religioasă îi dă acesteia avânturi tot mai înalte și spre pătrunderi tot mai profunde. Credința și știința nu se exclud, ci se întrezesc. Știința fără credință e *oarbă*. Ea nu-și găsește rostul în această lume. Rostul și adevărata valoare a științei ne-o dă *credința*. Această

dovadă, Doamnelor și Domnilor, o găsim în forma ei cea mai plastică tot la marile figuri ce au reprezentat și reprezintă adevărata știință și filosofie.

Aceștia toți, din ce au pătruns mai adânc tainele științei, tot mai mult s'au convins de puținul ce noi putem cuprinde cu rațiunea noastră din *universul necuprins* și tot mai mult ca căutat refugiu, unii mai curând, iar alții mai târziu la tainele credinței religioase.

Acest refugiu nu înseamnă nici decum o slăbiciune a ființei noastre omenesci și nu înseamnă, că dacă noi nu putem cuprinde deodată și nu putem înțelege întru toate problemele existenței și vieții ca implorând ajutorul credinței *Aceluia* ce însuși ne-a înzestrat cu această ființă, ce noi o purtăm în noi, am face un act de umilire. Căci ce umilire e aceea, a unui copil bun și cu sentimente curate, când se întoarce la tatăl său implorându-i ajutor?

Acest ajutor l-am primit și-l primim continuu dela Bunul nostru Părinte ceresc, chiar și atunci, când noi de multe ori nu-l vedem și nu-l înțelegem. Căci precum spune Foerster:

„Mântuirea numai prin propriile tale forțe e un vis de utopii al acelora ce nu cunosc ființa omenescă. Idealul personalității moderne nu e altceva, decât un reflex al acelor stări haotice ale spiritului omenesc ce nu pot face încă deosebire între spirit și materie și aceasta a dus cultura modernă la fiasco politice realiste, a filosofiei materialiste și a eticei paterii. Pe toate aceste însă le-a învins și le va birui etica creștină, etica iubirii, etica lui Hristos.

Vizite înalte. *Preasfinția Sa episcopul Visa- rion al Hotinului (Basarabia) însoțit de 20 proto- ierei a vizitat orașul Cluj. Înaltul prelat a fost primit și găzduit la Prea Sfinția Sa episcopul nostru Nicolae, care în onoarea înalților oaspeți a dat o masă la reședința episcopescă. Înalții oaspeți au vizitat biserica noastră catedrală în lucrare, ascultând cu evlavie clopotele catedralei apoi și biserica cea veche din deal, Internatul și Academia teologică, precum și alte instituții im- portante din orașul nostru.*

Conferințe religioase. Studenții dela Academia noastră teologică, prin îndemnul dlor profesori și la invitarea dlui Dr. D. Stanca, au început o serie de Conferințe religioase cu cetiri biblice, la Spitalul femeiesc din localitate. Dăminecă 15 Maiu a. c. a vorbit studentul în teologie N. Gavra, despre „Femeia Creștină și vremenurile noastre.

Congresul femeilor ortodoxe s'a ținut la Chișinău. Din partea societății de aici au participat doamnele Bogdan-Duică, Meteuș și Moroianu, iar P. S. Sa Episcopul nostru a delegat ca reprezentant al Său, pe profesorul Dr. Ioan Vască, care a salutat congresul într'un discurs frumos și apreciat.

Cursuri de vară. Cursurile Universității Populare „N. Iorga” din Vălenii-de-Munte, anul acesta vor ține dela 15 Iulie până la 15 August. Vor fi cursuri speciale de limba română pentru minorități. Cei lipsiți de mijloace vor avea cantină și cămin. Inscrisurile se fac la sediul Ligei culturale, strada Banul Mărăcine 1, de unde se pot lua și orice relațiuni.

Aviz! Absolvenții teologiei ortodoxe române din Arad, din anul 1911-12, sunt rugați a se întruni la convenirea colegială de 15 ani, ce se va ținea în ziua de 29 Iunie a. c. (Sf. Apostoli Petru și Pavel) la ora 9 a. m. în edificiul seminarului teologic din Arad. — Fiecare este poftit să-și aducă și familia. — Convocatori: *Ioan Popa* paroh, *Nicolae Ilieșiu* profesor, *Melenție Șora* paroh.

Sfințire. Parohia Borșa-Maramureș a avut fericita ocazie ca în Duminica Floriilor, în frunte cu dl protopop M. Munteanu, episcopul bisericii dl D. Simon directorul școlilor normale și corul mixt din Sighet, să sfințească locul destinat pentru clădirea bisericii, pentru care terenul biserica a luptat din greu trei ani. Cu acest prilej credincioșii îndreaptă rugăciuni fierbinți de mulțumire spre bunul Dumnezeu și către P. Sfinția Sa Episcopul Nicolae Ivan, pentru părinteasca grijă ce avusese și cu aceasta ocazie, față de cei mai umili credincioși din eparhie. Ca recunoștință pentru izbânda Bisericii, credincioșii contribuiesc din plin pentru a pune un puternic fundament unui sfânt altar ridicat pentru slava lui Dumnezeu. Laudă merită și preotul local, pr. V. Șeulean, acest tânăr și modest dar foarte activ lucrător în via Domnului, și care nu s'a descurajat în fața niciunei dintre greutățile întâmpinate pentru satisfacerea nevoilor parohiei sale.

Restaurarea unei biserici. Autoritățile clericale au decis restaurarea bisericii istorice „Bărbui” din Iași, în care se află mormântul domnitorului Ioniță Sandu Sturdza. La începerea lucrărilor de restaurare se va face serbare, pentru comemorarea domnitorului.

Biserica poloneză ortodoxă. După eliberarea poporului polonez pentru cei 3 milioane cetățeni polonezi, de confesiune ortodoxă, s'a înființat o biserică ortodoxă, independentă de biserica rusă. Autocefalia bisericii poloneze fiind recunoscută numai de România, o delegație oficială a Poloniei în frunte cu mitropolitul Dionisie, a vizitat în ul-

timul timp Atena, Belgrad și Constantinopol spre a trata cu bisericile ortodoxe din Iugoslavia și Grecia, chestiunea recunoașterii. Delegația poloneză a vizitat și Țara noastră.

O înaltă distincție pentru d. președinte al consiliului. M. S. Regele a conferit d-lui general Al. Averescu, președintele consiliului de miniștri, marea cruce a cordonului „Regele Carol”. Insemnele acestei înalte distincțiuni au fost remise d-lui Averescu de către d. Const. Hott, ministrul palatului.

Numiri. Dl docent dr. Teodor Popescu a fost numit profesor agregat la catedra de „Istoria bisericească universală” dela facultatea de teologie din București.

— Domnul Dr. V. Lochiță a fost numit profesor titular la catedra de „Teologia dogmatică” dela Facultatea de Teologie din Cernăuți.

Institute necesare. Ministerul sănătății a luat dispoziția să amenajeze în localitățile Arhiud (Mureș), Alejd (Bihor) și Baia de Arieș (Turda), preventorii permanente pentru copii. În primele două localități, Ministerul are la dispoziție două castele. În total, în aceste localități, se vor organiza 220 de paturi.

Prima biserică ortodoxă în Australia. La Sidney s'a pus piatra fundamentală a primei biserici ortodoxe din Australia.

Medalia comemorativă. S'a creat o medalie comemorativă a independenței cu efigiile regelui Carol și a M. S. Regele Ferdinand. Medalia e de argint și are dreptul s'o poarte drapelele regimentului 77, veteranii din 1877 și prim-miniștrii dela 1877—1927 aflatari în viață.

Desființarea bisericilor în Ucraina. În Ucraina au fost închise un mare număr de biserici ortodoxe și catolice. În orașe au fost închise și multe sinagogi. Localurile au fost destinate în scopuri diferite.

Amânare. Solemnitățile pentru punerea pietrei fundamentale a statuei Regelui Carol în Capitală și a fundației Ferdinand I la Iași, care urmau să se facă de 10 Mai, s'au amânat pentru o dată care se va anunța la timp.

Conferința teologilor români dela mănăstirea Neamțu. În ziua de 28 Aprilie a. c., la ora 4 d. a., s'a deschis la mănăstirea Neamțu, prima ședință a conferinței profesorilor universitari de teologie din țară, participând cei trei decani ai facultăților de teologie din București, Cernăuți și Chișinău, cu numeroși profesori dela toate facultățile. S'a hotărât următoarea ordine de zi: 1. Invățământul teologic universitar. 2. Situația facultăților de teologie în biserica ortodoxă română. 3. Studiul caracterelor distincte ale ortodoxiei. 4. Congresul teologilor ortodoxi din toate țările. 5. O revistă ortodoxă internațională. 6. Lucrări pregătitoare în vederea unui sinod ecumenic. 7. Participarea la congresele interconfesionale-universale. Discuțiile au continuat în ziua de

29 Aprilie. Tot în ședința primă s'a citit telegrama de adesiune la lucrările conferinței din partea d-lor profesori: Ciobanu, Tomescu, Constantinescu-Iași, Loichiță etc.; iar din partea participanților s'au expediat telegrame către I. P. S. Patriarh și I. P. S. Mitropolit al Moldovei.

Nr. par. 36/1927

2—3

Licitație minuendă.

Consiliul parochial ortodox român din comuna *Berghia*, județul Mureș, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea bisericii, conform planului și devizului aprobat deja de Ven. Consistor eparchial cu Nr. 2445/927 și invită pe cei interesați, ca până în 14 Iunie a. c. oara 12 a. m. să-și înainteze consiliului parochial oferte în scris închise și sigilate.

Licitația se va ținea în aceeași zi la oara 2 p. m.

Comuna bisericască va da numai bani. Deci atât materialul necesar, cât și lucrătorii și transportul cad în sarcina anteprenorului ce va lua lucrarea.

Concurenții vor depune un vadiu în numărar, hârtii de valoare, libele de bancă acceptabile, sau imobil liber de sarcini, de cel puțin 10% asupra prețului total din deviz, care e de lei 661.923.50.

Planurile proiectul de deviz și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parochial ortodox român din *Berghia*.

Consiliul își rezervă dreptul de-a încredința zidirea bisericii, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenți, care va prezenta mai multă garanție și soliditate.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

Berghia, la 8 Mai 1927.

Mihail Chibeleaur
preot ort. rom.

Vasilie Oltean
epitrop I.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 576/927.

2—3

Concurs

de dare în întreprindere a zidirii bisericii din parohia *Luierin*, protopopiatul *Reghinului*.

Se aduce la cunoștința celor interesați,

că la data de 5 Iunie 1927, se va ținea darea în întreprindere prin licitațiune publică, a zidirii bisericii din *Luierin*. Licitațiunea se va ținea în localul școlii din *Luieriu* la ora 2 p. m.

Planurile, antemăsuratoarea și condițiunile speciale de dare în întreprindere, se află la oficiul protopopesc ortodox român din *Reghin*, unde se pot vedea în orice zi.

Ofertele vor fi închise-sigilate și se vor depune la oficiul protopopesc din *Reghin*, împreună cu o garanție de 6% din deviz (în bani gata, efecte publice socotite la cursul zilei sau libel de garanție.)

Luierin, 14 Mai 1927.

Văzut: *D. Antal* Oficiul parohial ortodox din *Luierin*.
protopop.

Nr. 236/1927.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Mnucel* cu filia *Fălcușa*, protopopiatul *Dej*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială cu supraedificatele necesare.
3. Sesiune parohială de 16 jug. cad.
4. Lemne de foc.
5. În materă o zi de lucru, în filie 2 zile de lucru dela fiecare familie.
6. dela fiecare familie din filie 1 mierță de cucurur desfăcat.
7. Stolele obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezenteze în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Dej, la 12 Mai 1927.

Oficiul protopopesc ort. român din *Dej* în conțelegere cu consiliul parohial din aceste comune.

Teodor Hermann
protopop.